

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD
YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ BAŞKANI
MUSTAFA V. KOÇ'UN
YÜKSEK İSTİŞARE KONSEYİ
AÇILIŞ KONUŞMASI

20 Aralık 2005
Ankara

TÜSİAD AVRUPA SANAYİ VE İŞVERENLER KONFEDERASYONLARI BİRLİĞİ (UNICE) ÜYESİDİR.

İstanbul : Meşrutiyet Cad. No: 74 Tepebaşı 34420 İstanbul - Türkiye
Ankara : İnan Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara - Türkiye
Brüksel : 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin : Mörkisches Ufer, 28 10179 Berlin-Mitte - Germany
Paris : 12, Rue Godot de Mauroy 75009 Paris - France

Tel: (90-212) 249 19 29
Tel: (90-312) 468 10 11
Tel: (32-2) 736 40 47
Tel: (1-202) 776 77 70
Tel: (49-30) 28 878 6300
Tel: (33-1) 426 516 40

Faks: (90-212) 249 13 50
Faks: (90-312) 428 86 76
Faks: (32-2) 736 39 93
Faks: (1-202) 776 77 71
Faks: (49-30) 28 878 6399
Faks: (33-1) 426 516 99

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxoffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad-us.org
e-mail: info@tusiad-de.org
e-mail: satan@tusiad.org

web: www.tusiad.org

Sayın Cumhurbaşkanım, değerli TÜSİAD üyeleri,
Sayın konuklar, ayın basın mensupları

TÜSİAD İstişare Konseyi Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir yılı daha geride bırakmaya hazırlanırken, dünyadaki gelişmeleri değerlendirmek, ülkemizi bu gelişmeler içinde konumlandırmak yararlı olacaktır kanısındayım.

Önümüzdeki yıla damgasını vuracak belli başlı meselelere baktığımızda iki temel eksen gözümüze çarpıyor.

Bunlardan ilki, küreselleşmenin, özellikle gelişmekte olan ülkelere, büyüme hızlarını artırabilmeleri için sunduğu fırsat.

İkincisi ise, dünyadaki gelişmeleri baskı altında tutan terör, savaş gibi faktörlerin öne çıktığı, uluslararası siyasi belirsizliklerin yarattığı riskler.

Önce risk faktörlerini değerlendirecek olursak, burada uluslararası terör ile özellikle bizim bölgemizi etkisi altında tutan mevcut ve muhtemel savaş ortamı öne çıkıyor.

Birbirini besleyen ve çoğaltan bu iki unsurun, bölgenin ekonomik potansiyellerinden gerektiği gibi yararlanmamızın önünde önemli bir engel teşkil ettiğini hepimiz biliyoruz.

Öte yandan çağdaş dünya öyle bir noktaya gelmiş durumda ki, uluslararası gelişmeler doğrudan iç işlerimizi etkilemekte, türkiye'nin iç barışını ve huzurunu tehdit edebilmektedir.

Gelecek günlerin önümüze çıkaracağı fırsatlar ise daha çok dünya ekonomisindeki gelişme potansiyelleriyle ilgili.

Imf, 2005-2010 yıllarında dünya ekonomisinin yılda ortalama % 4.3 büyüyeceğini öngörüyor.

Bu oran gelişmiş ülkelerde % 4.3, gelişmekte olan ülkelerde % 6.1 olarak tahmin ediliyor.

Aynı dönemde, yani önümüzdeki 5 yılda, dünya ticaret hacminin % 7.5 genişleyeceği tahmin ediliyor.

Gelişmekte olan ülkelerin ticaret hacimlerindeki büyümenin gelişmiş ülkelerin iki katı olması ve % 10'un üzerinde gerçekleşmesi bekleniyor.

Bunlar son derece olumlu beklentiler ve bize küreselleşmenin bugünkü seyrinin, gelişmekte olan ülkelere, bu sürece ayak uydurabildikleri takdirde, gelişme hızlarını önemli ölçüde artırma olanağını sunacağını gösteriyor.

Küreselleşme, "katılsam mı, katılmasam mı" diye düşünebileceğimiz noktayı aştı.

Refah artık, uluslararası düzeyde üretiliyor. Siz de bu düzeye erişim sağlayabilerseniz refaktan payınızı alabiliyorsunuz.

Sürece ayak uydurabilmenin bazı temel koşulları var:

1) Ekonomiyi küreselleşmeye ayak uyduracak biçimde yeniden yapılandırmak,

- 2) Avrupa Birliği gibi büyük ticari birliklerden birinin çatısı altına girmek,
- 3) Siyasi ortamı, içte ve dışta, huzur ve istikrarı koruyacak biçimde yönetmek,
- 4) Dünya pazarlarındaki yarışta ön saflarda olabilmek için, rekabet gücümüzü sürekli geliştirilmek.

İlk noktaya bakarsak, türkiye ekonomisinin, küreselleşmeye ayak uydurma konusunda son 20 yılda önemli mesafeler kaydettiğini görürüz.

Kriz dönemi sonrasında ise, yapısal uyumu hızlandıran imf programlarının kararlılıkla uygulanmasının, dünya piyasalarıyla entegrasyonumuzu hızlandırdığını tespit ederiz.

Bir yanda makro dengelerin yeniden tesis edilmesi ve istikrarlı bir seyir izlemesi türkiye'ye duyulan güveni artırdı.

Öte yanda, bugüne kadar önemli eksiklerimiz arasında yer alan özelleştirmelerin başarıyla yürütülmesi, piyasa ekonomisi çizgisindeki kararlılık açısından türkiye'ye duyulan güveni pekiştirdi.

Ülkemizin istikrar duygusu ve güven yaratan hamleleri arasına avrupa birliği ile müzakerelerin başlatılmasını da katmak, hatta bunu en başa yazmak gerekli.

Bu tablo, büyümede hızımızın yeniden ortalama yüzde 5'in üzerine çıkması, yabancı sermaye akışının gözle görülür biçimde hız kazanması sonucunu getirdi.

Cari açığın yarattığı risk iyi yönetilirse, ekonomi alanında önemli bir sorunla karşılaşacağımızı düşünmüyoruz.

İkinci önemli nokta, türkiye'nin, ekonomisini iyi yönetirken, dünya üzerinde kendini nasıl konumlandıracağını da iyi düşünmek zorunda olmasıdır.

Küreselleşme süreci aynı zamanda, dünyanın büyük ticari birliklere ve bölgelere ayrılması sürecidir.

Aysa-pasifik, kuzey ve güney amerika ile avrupa birliği bugün için gelişmelerin ana eksenini konumundaki üç büyük ticaret bölgesini oluşturmaktadır.

Çin ve hindistan'ın ayrı bir güç eksenini oluşturma yönünde hızla ilerlediği görülüyor.

Türkiye, küreselleşmenin nimetlerinden azami ölçüde yararlanabilmek için, ticaret savaşlarının ortasında yalnız kalmamalı, bu birliklerden birinin içinde yer almalıdır.

Coğrafya, kültür ve bugüne kadar sağlanmış olan ekonomik entegrasyon seviyesi bakımından bu alandaki tek aday avrupa birliği'dir.

Avrupa birliği'nin bugün içinde bulunduğu siyasi belirsizlik ve esas olarak büyüme yetersizliklerinden kaynaklanan işsizlik ile bunun getirdiği tepkiler bizi tereddüde sevk etmemelidir.

Avrupa birliği, bugünkü kararsız dengesini aşmak ve istikrarlı bir büyüme sürecine girerek, dünya güçleri arasında en rekabetçi haliyle yer almak zorundadır.

Konuya dinamik olarak yaklaşmalı ve stratejilerimizi, 10 yıl sonrasının AB'si ile 10 yıl sonrasının Türkiye'sinin buluşması üzerine kurmalıyız.

Üçüncü nokta, barış ve huzur ortamı olmadan küreselleşmenin nimetlerinden yararlanamayacağımız gerçeğidir.

Bu ortamın, tümüyle bizim dışımızda geliştiğini ve müdahale edemeyeceğimizi düşünmemeliyiz çünkü çevremizde, istikrarsızlık kaynağı olabilecek ve salt "dış politika konusu" olarak ele alamayacağımız kriz odakları mevcuttur.

Bunlardan birisi genel olarak ortadoğu, özel olarak Kuzey Irak'tır.

Hemen sınırlarımızın ötesindeki mevcut ve potansiyel savaşlar ile bunların doğurduğu, doğuracağı sonuçlar geleceğimizi yakından ilgilendirmektedir.

Türkiye olarak, öncelikle bölgede durumun normalleşmesi için sarf edilen çabalara aktif olarak katılmalıyız.

Bölgede olan biteni iyi takip etmeli ve geri dönüşü olmayan gelişmeler karşısında esnek davranarak politikalarımızı gözden geçirebilmeliyiz.

İkinci kriz odağı Kıbrıs'tır.

Bu konuda inisiyatifi mutlaka elimize almalı ve çözüm formüllerini biz yaratmalıyız.

Mevcut statükonun korunması sanıldığı gibi lehimize değildir.

Türkiye tarafından bakıldığında, statükonun devamıyla ilgili olarak, nedense yalnızca kktc'nin varlığının devam etmesi boyutu görülmektedir.

Oysa statükonun devamı, aynı zamanda, kktc'nin tecrit olma durumunun sürmesi ve güney kıbrıs rum yönetimi'nin kıbrıs'ın tek temsilcisi olarak görülmesinin devam etmesi anlamına gelmektedir.

İstikrarı etkileyecek dış faktörleri gözden geçirirken, içerde siyasi istikrarın korunması konusu da gündemin üst sıralarında yerini almak zorundadır.

Öncelikle, içinde yaşadığımız hareketli coğrafyanın yansımalarının istikrarımızı tehlikeye sokmasına izin vermememiz gerekir.

Bütün yakın tarihimiz, türkiye'nin kışkırtmalara açık bir ülke olduğunu göstermiştir.

Bu yüzden, ülke dahilinde kapsayıcı ve birleştirici olmanın, ayrımcılık izlenimi yaratacak politikalardan kaçınmanın önemi çok büyüktür.

Öte yandan, işsizliği, gelir dağılımındaki bozukluğunu ve bölgelerarası eşitsiz gelişmeyi gidermeyi hedefleyen politikaların kısa süre içinde devreye sokulması gerekmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanım, Değerli üyeler,

Küreselleşmenin nimetlerinden yararlanmak için üzerinde durmamız gereken dördüncü önemli nokta da rekabet gücü kazanmaktır.

Bunun için ölçek büyümesine ihtiyacımız var. Teknolojik gelişmeye ihtiyacımız var.

Her ikisi için de yatırımların artmasının, yabancı yatırımların türkiye'ye çekilmesinin birinci derecede önemli olduğunu görmemiz lazım.

Bu yönde çaba gösteriliyor ve eksikler tamamlandığında bu çabaların sonuç vereceğine inanıyoruz.

Ancak, rekabet gücünün en önemli unsuru olan insan kaynakları konusunda ciddi sıkıntı içindeyiz.

Türkiye bir yandan bir işsiz ordusu ile karşı karşıyayken bir yandan da farklı düzeylerde kalifiye eleman sıkıntısı yaşamaktadır.

Özellikle hedeflerimiz açısından konuya yaklaştığımızda bu sıkıntı daha da büyümektedir

Eğer hemen, bugün başlayarak, eğitim sistemimizi bütün kademelerde ciddi bir reforma tabi tutamazsak, ne ab entegrasyonunu başarıyla gerçekleştirebilir, ne de küreselleşmenin gerektirdiği rekabet gücüne sahip olarak, dünya piyasalarında üretilen refahtan pay alabiliriz.

Biz bugün üniversitelerimizle ilgili olarak tamamen siyasi önyargı ve tepkiler etrafında şekillenen konuları ön plana çıkarmakla meşgulüz.

Üniversite meselesi, gündemimizde, türban konusu ile YÖK etrafında sürdürülen iktidar kavgası ile yer işgal ediyor.

Oysa üniversitelerimiz ciddi bir eğitim reformuna ihtiyaç duyuyor.

Yüksek öğrenimin bu yapısı sürerse, bilim ve teknolojiye dünya ile rekabet etmemiz bir yana, bu alanda aralıksız kaydedilen gelişmeleri bile takip edemez hale gelebiliriz.

Çağın gerekleri yüksek öğretim sisteminde farklılaşmayı, çeşitliliği, bir çerçeve yasa eşliğinde yerinden yönetimi, yaratıcılığın ve kurumlar arası rekabetin teşvik edilmesini zorunlu hale getiriyor.

Yeri gelmişken, Van Üniversitesi Rektörü Yücel Aşkın'a reva görülen muameleyi ve uzun gözaltı süresini tasvip etmenin mümkün olmadığını söylemeliyim.

Bazı çevrelerin kamuoyunu etkileme çabası olarak görülebilecek bu tür davranışlar, ne yazık ki adil olacağına inandığımız yargılama sürecine ciddi şekilde gölge düşürüyor.

Ortaöğretimde de ciddi bir reform ihtiyacı bulunmaktadır.

Müfredatın çağdaştırılmasına, eğitim sisteminin güncelleştirilmesine ihtiyaç var.

Ortaöğretimin üç yıldan dört yıla çıkarılması olumlu bir adımdır ama bunun, ortaöğretimin kalitesinin yükseltilmesi ile desteklenmesi gerekir.

Bu alandaki asıl büyük darboğaz ise meslek liselerindedir.

Türk sanayi ve hizmetler sektörü, yetişmiş ara eleman konusunda büyük sıkıntı içindedir.

Bu sıkıntıyı gidermesi gereken meslek liseleri bu işlevlerini yerine getirememektedirler.

Sahip oldukları eğitim kalitesi ve donanım bir yana, meslek liselerinin meslek kollarına dağılımları da son derece dengesizdir.

Öte yandan, bu konuda başarılı olmuş bütün ülkelerde, meslek liseleri doğrudan mesleğe yönlendirirken bizde meslek liselerinin üniversiteye geçiş basamağı olarak kullanılabilmesi için kavga verilmektedir.

Ekonominin ihtiyaç duyduğu ve duyacağı meslek elemanlarını yetiştirmek için, mesleki eğitimde geniş tabanlı sektörel eğitimin verildiği, modüler yapısıyla esneklik özelliğine sahip ve çalışma yaşamının ihtiyaçlarına cevap verebilen bir çeşitlilik sağlanması şarttır.

Bu liselerin müfredat, donanım ve eğitim kalitesi bakımından geliştirilmesi, lise bittiğinde öğrencilerin meslek sahibi olmasını sağlayacak bir düzeyde eğitim verecek noktaya getirilmesi gerekir.

Sayın Cumhurbaşkanım, Değerli TÜSİAD üyeleri;

İşsizlik, gelir dağılımı dengesizliği, bölgesel gelişme eşitsizliği gibi sorunlarımızı çözebilmek için bu alanlara özel politikalar üretmenin yanı sıra pastayı da büyütme zorundayız.

Biz bunun için gereken fırsatın önümüzde olduğuna inanıyoruz.

Ekonomik ve siyasi istikrarın korunması, risklerin iyi yönetilmesi, yatırımların ve rekabet gücümüzün artmasının sağlanması ve ab sürecinin kararlılıkla sürdürülmesi gerekiyor.

Bütün bunlar yapıldığında, Türkiye, dünya ekonomisinin ürettiği refahtan daha çok pay alabilecektir.

İş dünyası olarak, bu süreçte üzerimize düşenden fazlasını yapmaya hazırız.

Çünkü biz bu ülke için varız.

Beni dinleme sabrını gösterdiğiniz için hepinize teşekkür ediyorum.